

Eslövs kommun

Granskning av kommunens hantering av
riktade statsbidrag

Building a better
working world

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1. Bakgrund.....	4
1.2. Syfte och revisionsfrågor	4
1.3. Genomförande och avgränsning	4
1.4. Ansvarig nämnd	4
1.5. Revisionskriterier.....	4
2. Granskningsresultat	6
2.1. Omfattning av riktade bidrag	6
2.2. Identifiering och beslut att söka	6
2.3. Användning av bidragen.....	8
3. Bedömningar och rekommendationer	12
Bilaga 1 - Källförteckning.....	15
Bilaga 2 - Sammanställning av bidrag	16

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Eslövs kommun genomfört en granskning kring kommunens hantering av riktade bidrag. Granskningen har undersökt om kommunen har en tillräcklig kontroll över hanteringen av riktade bidrag, från identifiering av möjligheten att söka bidrag till åiterrapportering av utförda prestationer och eventuell återbetalning.

Vår sammanfattande bedömning är att kontrollen över hanteringen av riktade bidrag kan stärkas. Vi konstaterar att det finns ett etablerat arbetssätt inom de granskade nämnderna men att arbetet behöver systematiseras för att säkerställa en ändamålsenlig hantering samt förebygga risker för en personberoende hantering. Bidragen står för en väsentlig del av nämndernas budget vilket kräver ett systematiskt arbetssätt. Mot bakgrund av granskningens iakttagelser lämnas nedan rekommendationer.

Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Fastställa en process för hanteringen av bidragen i sin respektive nämnd.

Därtill rekommenderas vård- och omsorgsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Upprätta en årlig sammanställning över vilka bidrag som har sökts i verksamheterna.
- ▶ Inkludera statsbidrag i nämndens delegationsordning.

Barn- och familjenämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att det finns en tydlig ansvarsfördelning i vem som ansvarar för att söka respektive bidrag samt när bidragen ska sökas och åiterrapporteras.
- ▶ Stärka den interna kontrollen avseende redovisning av riktade bidrag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Inkludera statsbidrag i nämndens delegationsordning.
- ▶ Säkerställa att det finns en tydlig ansvarsfördelning i vem som ansvarar för att söka respektive bidrag samt när bidragen ska sökas och åiterrapporteras.
- ▶ Stärka den interna kontrollen avseende redovisning av riktade bidrag.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

De riktade statsbidragen har ökat i antal och i ekonomisk omfattning under 2000-talet. Under 2019 fanns det 197 riktade statsbidrag till kommunsektorn med ett värde om cirka 109 miljarder kronor.

Den stora omfattningen av riktade statsbidrag för olika verksamheter ställer höga krav på huvudmännen i form av rutiner, strukturer och kompetens för att hantera bidragen, från identifiering av sökbara bidrag till redovisning och uppföljning. En angelägen fråga är även i vilken utsträckning bidrag kan användas i planerat eller pågående utvecklingsarbete och i vilken mån bidragen styr kommunens prioriteringar. Ytterligare en viktig aspekt att ta hänsyn till är att det i vissa fall förekommer ett krav på medfinansiering från huvudmannens sida.

Mot bakgrund av ovanstående har de förtroendevalda revisorerna beslutat att genomföra en granskning av kommunens hantering av riktade statsbidrag.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunen har en tillräcklig kontroll över hanteringen av riktade statsbidrag, från identifiering av möjligheten att söka bidrag till återrapportering av utförda prestationer och eventuell återbetalning.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnderna/styrelsen tillräckliga rutiner för identifiering av vilka riktade statsbidrag som finns att söka inom respektive område?
- ▶ Har nämnderna/styrelsen ändamålsenliga rutiner för att söka och återsöka riktade statsbidrag?
- ▶ Säkerställer nämnderna/kommunstyrelsen att de riktade statsbidragen används på ett ändamålsenligt sätt?
 - Sker det tillräcklig återrapportering till kommunstyrelsen och ansvarig nämnd?
 - Återspeglar redovisningen av medlen hur statsbidragen använts och vilka satsningar som de kopplats till.
- ▶ Säkerställer kommunstyrelsen sitt övergripande ansvar vad gäller hanteringen av statsbidrag?

1.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har skett genom intervjuer med utvalda nyckelpersoner (se källförteckning) och dokumentstudier. I granskningen ingår även en stickprovsundersökning där ett antal sökbara riktade statsbidrag inom respektive nämnds verksamhetsområde kontrolleras avseende om bidraget har sökts samt om kommunen ansökte om fullbidragsram.

Granskningen omfattar inte riktade statsbidrag till följd av coronapandemin.

1.4. Ansvarig nämnd

Granskningen avser barn- och familjenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden. Urvalet har gjorts med utgångspunkt i verksamhetsområdena med flest riktade statsbidrag. Därutöver granskas kommunstyrelsens utifrån uppsiktsplikten och sitt övergripande ansvar.

1.5. Revisionskriterier

Kommunallagen (2017:725)

Enligt 6 kap. 1 § ska styrelsen ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Enligt 1 kap. 4 § ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

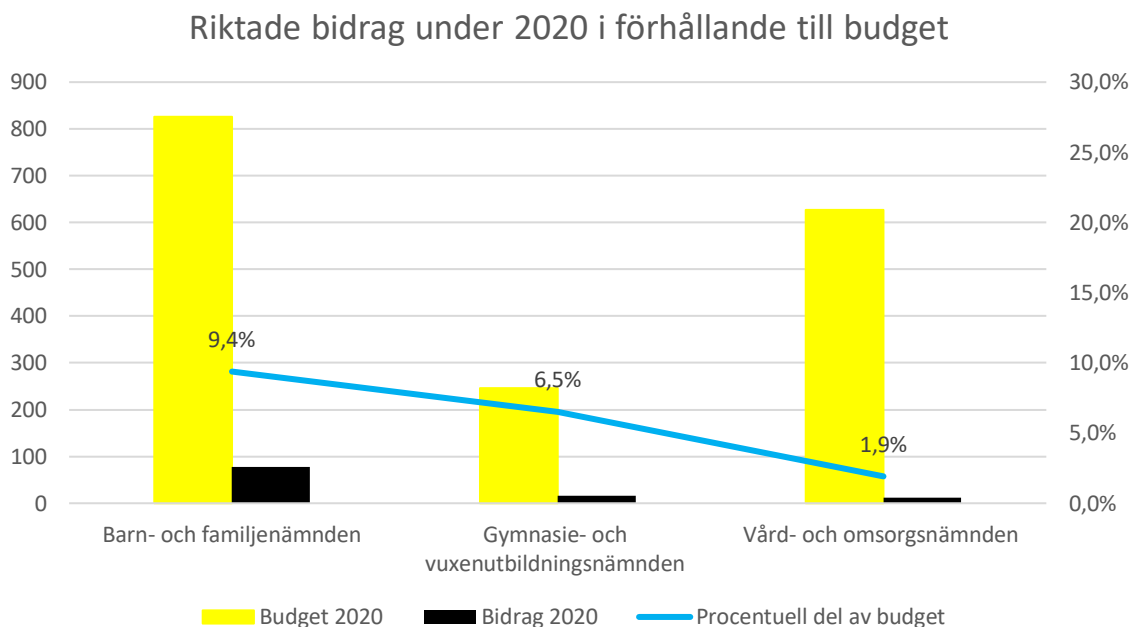
I Rådet för kommunal redovisning (RKR)¹ rekommendation framgår att EU- och statsbidrag ska redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. Statsbidrag kan vara generella, riktade eller ges i form av kostnadsersättningar. Kostnadsersättningar är ersättning för kostnader som kommunen har med anledning av en statligt beslutad skyldighet att utföra eller tillhandahålla något.

¹ RKR är normgivande organ inom kommunal redovisning och har till uppgift att utveckla god redovisningssed enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning

2. Granskningsresultat

2.1. Omfattning av riktade bidrag

I nedanstående tabell framgår respektive nämnds budget för 2020 samt summan av de erhållna riktade bidragen under året. Vissa av bidragen inom barn- och familjenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utbetalas läsårsvis vilket medför att det finns en viss felmarginal i jämförelsen. Kommunstyrelsen erhöll ett riktat bidrag under 2020. Bidraget avsåg ersättning för merkostnader kopplat till coronapandemin.

Bidragen för 2020 motsvarade 9,3 procent av barn- och familjenämndens budget, 6,5 procent av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens budget och 1,9 procent av vård- och omsorgsnämndens budget. Se bilaga 2 för en fullständig förteckning över samtliga bidrag inom de tre nämnderna.

Det finns ingen politiskt beslutad målsättning eller uttalat förhållningsätt om hur nämnderna ska förhålla sig till sökbara bidrag. Vid intervju beskriver representanter för kommunledningsförvaltningen att verksamheterna ska söka alla bidrag som ligger i linje med verksamhetens inriktning. En av de intervjuade förvaltningarna beskriver att de har uppfattat det som att nämnderna ska söka samtliga bidrag inom verksamhetens inriktning.

2.2. Identifiering och beslut att söka

Vård- och omsorgsnämnden

Ansvar för identifiering och ansökan av riktade bidrag är fördelat mellan flera tjänstepersoner inom förvaltningens verksamhetsområden. Bidrag identifieras genom SKR:s funktion för sökbara bidrag samt genom representation i olika nätverk. Bidrag bevakas även genom Socialstyrelsens och Migrationsverkets hemsida. Förvaltningschefen fördelar ansvaret för att söka bidragen till ansvarig inom den aktuella verksamheten. Verksamhetschefer sammanställer därefter ansökan som förvaltningens redovisningsekonom eller controllers därefter skickar in.

Förvaltningens redovisningsekonom ansvarar för att sammanställa vilka bidrag som har sökts samt bevakar viktiga datum. Förvaltningen har en sammanställning över vem som ansvarar

för respektive bidrag samt sista datum för återsökning och återrapportering. Det finns ingen dokumenterad rutin eller processbeskrivning för hanteringen av riktade bidrag. Vård- och omsorgsnämndens delegationsordning omfattar inte riktade bidrag.

Barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ansvar för identifiering och ansökan av riktade bidrag är fördelat mellan flera tjänstepersoner i förvaltningen. Respektive avdelning inom barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att bevaka vilka riktade bidrag som kan sökas. Merparten av nämndernas bidrag utbetalas av Skolverket. Dessa bidrag bevakas genom Skolverkets statsbidragskalender och nyhetsbrev. Motsvarande gäller för Socialstyrelsen som har en egen statsbidragskalender. Bidrag inom vuxenutbildningen samt från Kulturrådet bevakas av två särskilt utsedda tjänstepersoner. Förvaltningsekonomen har en samordnande roll i arbetet och stöttar verksamheterna i frågor om riktade bidrag.

Avdelningschefer och verksamhetscontrollers på förvaltningens fyra avdelningar sammanställer underlagen som behövs i ansökan. Kommunen ingår tillsammans med tolv andra skånska kommuner i en samverkan som upprättar gemensamma ansökningar för bidrag till vuxenutbildningen (SSSV). Ansvaret för att upprätta ansökningarna fördelas mellan kommunerna utifrån ett rullande schema.

Barn- och familjenämndens delegationsordning tydliggör vem som kan besluta om ett bidrag ska sökas eller inte. Enligt delegationsordningen får:

- ▶ förvaltningschef besluta om att ansöka om riktade bidrag till ett belopp om högst 20 basbelopp i varje enskilt fall
- ▶ arbetsutskottet besluta om bidrag till ett belopp om högst 40 basbelopp i varje enskilt fall

Samtliga ansökningar inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden undertecknas av förvaltningschefen. Vem som ska underteckna ansökningar inom barn- och familjenämnden styrs av delegationsordningen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens delegationsordning omfattar inte riktade bidrag. Vid enstaka tillfällen har barn- och familjenämnden beslutat att inte söka ett identifierat bidrag. Ett sådant beslut avsåg bidrag om lärarassistenter där det bedömdes finnas en för stor osäkerhet kopplat till medfinansiering och rekrytering av nya tjänster. Bidraget har sökts för 2021 men mot bakgrund av osäkerheten kommer förvaltningen inte rekvidera hela den tilldelade ramen.

Det finns ingen processbeskrivning eller dokumenterade rutiner för hanteringen av riktade bidrag. Vid intervju uppges att villkoren och processen för bidragen skiljer sig åt vilket är bakgrunden till att det inte har tagits fram rutiner. Det finns ingen samlad förteckning över ansökningsdatum eller vem som ansvarar för respektive bidrag inom barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Kommunstyrelsen

Det finns ingen central funktion inom kommunen som ansvarar för att bevaka bidrag på en kommunövergripande nivå. Vid intervju uppges att SKR:s lista över sökbara bidrag och myndigheternas nyhetsbrev ger tillräckliga förutsättningar för att identifiera bidragen. Det uttrycks inte finnas något behov av att köpa tjänster för en samlad statsbidragsportal². I SKR:s

² Det finns tjänster som samlar samtliga sökbara bidrag från myndigheter, EU-bidrag, stiftelser osv. Tjänsterna sammanställer även vilka bidrag som har sökts, vem som är ansvarig, och till vilka belopp.

lista över sökbara bidrag framgår att "Tabellen är inte heltäckande, det kan saknas bidrag, det kan finnas bidrag som upphört, ändrat namn eller belopp."

Från och med 2021 framgår större sökbara bidrag inom respektive nämnds verksamhet i kommunens budget. Detta beskrivs vara en del i att stärka planeringen och uppmärksamheten kring bidragen.

2.3. Användning av bidragen

Vård- och omsorgsnämnden

Respektive verksamhetschef ansvarar för att bidragen används i enlighet med villkoren. I samband med att bidraget utbetalas anordnas ett uppstartsmöte för att planera hur bidraget ska användas. Förvaltningens redovisningsekonom påminner verksamhetscheferna när bidragen ska återredovisas och i samband med detta görs en uppföljning av hur bidraget har använts. I förvaltningens sammanställning över samtliga bidrag framgår när respektive bidrag ska återrapporteras. Det finns ingen processbeskrivning som beskriver hur verksamheterna ska följa upp att bidragen används i enlighet med villkoren.

Under 2020 uppgick återbetalning av riktade bidrag inom vård- och omsorgsnämnden till 408 046 kronor. Återbetalningen avser oförbrukat statsbidrag för 2019 års habiliteringsersättning. Bidraget för 2019 uppgick sammanlagt till cirka 2,5 mnkr.

Barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Respektive avdelningschef, rektor eller enhetschef ansvarar för att bevaka att användningen av bidragen överensstämmer med det som framgår av villkoren. Skolverkets bidrag Likvärdig skola beskrivs som ett bidrag med omfattande belopp samtidigt som det finns stort tolkningsutrymme i villkoren för hur det kan användas. Mot bakgrund av detta har nämnden antagit en plan som definierar vilka satsningar som ska göras, hur stor del av bidraget som ska gå till respektive satsning samt vilken skolform som avses. Det finns ingen processbeskrivning som beskriver hur verksamheterna ska följa upp att bidragen används i enlighet med villkoren. Enligt uppgift ska detta göras i samband med uppföljningen och återrapporteringen av bidragen.

Under 2020 gjordes inga återbetalningar av riktade bidrag inom barn- och familjenämnden. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden återbetalade ca. 2,5 mnkr under 2020³. Återbetalningarna avser (tkr):

Statsbidrag för yrkes vux och yrkes SFI	1 902
Statsbidrag för introduktionsprogram	350
DUA – korta jobbspår	136
Jobb för unga	95
Totalt	2 483

Återbetalningarna inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beskrivs ha uppstått genom att utbildningarna inte har kunnat fylla samtliga erbjudna platser. Detta till följd av att personer har anmält sig till en utbildning utan att påbörja den. SSSV (samverkansforumet som upprättar ansökningarna) omfördelar bidraget mellan de tretton kommunerna två gånger per år för att försöka kompensera för volymförändringarna.

³ Sammanlagt erhöll gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ca. 16 mnkr under 2020.

Stickprovsundersökning

Inom ramen för granskningen har tre riktade bidrag granskats. Granskningen avser från ansökan till redovisning av bidraget. Granskarna har tagit del av en sammanställning över samtliga sökta bidrag under 2020, se bilaga 2. Efter sammanställning av iakttagelser från intervjuer och dokumentstudier gjordes ett urval av vilka bidrag som skulle ingå i stickprovsundersökningen. Urvalet gjordes med hänsyn till iakttagelserna och belopp, utbetalande myndighet samt om det är ett nytt bidrag.

Vård- och omsorgsnämnden - Äldreomsorgslyftet

Äldreomsorgslyftet ska stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig till vårdbiträden eller undersköterskor på arbetstid. Kommunen ersätts för de kostnader som uppstår när personalen är frånvarande på grund av utbildningen. Bidraget utbetalas av Socialstyrelsen.

Äldreomsorgslyftet	
Anvisningar för att rekvirera bidraget publiceras	15 juni
Rekvirerades	26 juni 2020
Belopp	1 393 413 kr
Förbrukade medel under 2020	263 492 kr
Återrapporteras senast 15 mars 2021	Återrapporterades 11 mars 2021
Återbetalning	1 129 921 kr

Under 2020 har inga anställda påbörjat utbildning med hjälp av bidraget. I återrapporteringen till Socialstyrelsen framgår att den korta tidsramen omöjliggjorde att initiera, planera, starta och genomföra utbildning. Förvaltningen påbörjade en kartläggning av utbildningsbehovet inom förvaltningen och det fanns inga personer som skulle hinna studera färdigt till undersköterska under bidragsperioden.

Vård- och omsorgsnämnden har rekvirerat 10,2 mnkr för 2021. Vid tidpunkt för granskningen genomför 24 personer en utbildning till undersköterskor parallellt med det ordinarie arbetet.

Granskarna har tagit del av ett utdrag ur huvudboken som visar vilka kostnader som har redovisats på projektkoden för bidraget. Summan överensstämmer med uppgifterna i återrapporteringen till Socialstyrelsen.

Barn- och familjenämnden – Kvalitetssäkrande åtgärder

Bidraget för kvalitetssäkrande åtgärder riktas mot förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Bidraget ska syfta till kvalitetssäkrande åtgärder och kan användas till kostnader för personal i verksamheterna eller åtgärder som höjer kompetensen hos förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare. Bidraget utbetalas av Skolverket.

Kvalitetssäkrande åtgärder	
E-tjänst för ansökan av bidrag öppnade	15 januari 2020
Rekvirerades	6 februari 2020
Belopp	1 723 239 kr
Förbrukade medel under 2020	1 723 239 kr
Återrapporteras senast 2 november 2020	Återrapporterades 28 oktober 2020
Återbetalning	0 kr

Nämnden rekviderade full bidragsram⁴. Bidraget har använts till specialpedagog, biträdande rektor, IKT-pedagog samt en pedagog med ansvar för kreativt lärande. Därutöver har bidraget använts till föreläsningar, seminarium och kollegiala nätverksträffar med fokus på undervisning och implementering av läroplanen.

160 000 kr av bidraget har fördelats till fristående huvudmän i kommunen. Enligt Skolverkets hemsida kan bidraget bara sökas av kommuner, men pengarna kan användas för åtgärder både inom kommunala och fristående förskolor och fritidshem.

I utdraget från huvudboken framgår att 1,53 mnkr har redovisats på projektkod. Avvikelsen uppges bero på att det finns kostnader som inte har redovisats på projektkod och att dessa kostnader eventuellt är redovisade på förvaltningens enheter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden – Korta jobbspår.

Bidraget utbetalas av delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA) och syftar till att skapa utbildningsinsatser hos arbetsgivare med akuta rekryteringsbehov. Bidraget skapades mot bakgrund av covid-19 pandemins konsekvenser för arbetsmarknaden.

Korta jobbspår	
Beviljat bidrag	300 000 kr
Förbrukade medel under 2020 enl. återredovisning till DUA.	163 711 kr
Återrapporteras senast 30 november 2020	Återrapporterades 17 november 2020
Återbetalning	136 000 kr

Bidraget utbetalades den 6 juni 2020. I ansökan till DUA framgår att kommunen planerade för 100 deltagare fördelade på 5 utbildningsomgångar inom vård- och omsorgsarbete. Utbildningen skulle vara 10 veckor lång och genomfördes i samarbete med vuxenutbildningen i Hörs kommun.

Under 2020 deltog 0 personer i satsningen. Sammanlagt förbrukades 163 711 kr under 2020 i form av lönekostnader. I redovisningen till DUA framgår att utbildningen marknadsfördes vid flera tillfällen via Arbetsförmedlingen och aktörer som arbetar med matchning på arbetsmarknaden.

Utdrag från huvudboken visar att 207 360 kr har redovisats på projektkod. Det har därmed varit högre kostnader för bidraget än vad som återredovisades till DUA. Återbetalningen av förbrukade medel borde därför varit 92 640 kr istället för 136 000 kr.

Återrapportering till nämnden av bidrag

Vård- och omsorgsnämnden

Det görs ingen samlad redovisning till nämnden över samtliga erhållna bidrag. Det har förekommit att riktade bidrag har diskuterats inom ramen för den månadsvisa ekonomiska uppföljningen.

Barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

I nämndernas interna kontrollplaner för 2019 utgjordes ett av kontrollområdena av att nämnden skulle få uppföljning av erhållna statsbidrag. I redovisningen av den interna kontrollen framgår:

- ▶ information om de olika bidragen
- ▶ hur bidragen har använts

⁴ Myndigheterna fastställer hur mycket bidrag som respektive kommun kan ansöka om/rekvidera. Kommunerna kan därefter välja om de vill rekvidera hela beloppet eller delar av det.

- ▶ eventuell återbetalning
- ▶ om bidraget finns att söka nästkommande år

Vid intervju framkommer att nämnderna har uttryckt en önskan om att kunna följa hur bidragen används. Mot bakgrund av detta har en årlig uppföljning, motsvarande den i interna kontrollen, införts i nämndernas årsplanering. Statsbidragen för 2020 redovisades för nämnderna i mars respektive april 2021. Därutöver får nämnderna löpande uppföljning om sökta bidrag via anmälda delegationsbeslut. Ledamöterna har möjlighet att ställa frågor om de riktade bidragen i samband med de ekonomiska månadsuppföljningarna under sammanträdena.

Kommunstyrelsen

Det finns inga övergripande processbeskrivningar eller riktlinjer för hur kommunens verksamheter ska återrapportera bidragen.

I samband med budgetberedningen informeras kommunstyrelsens presidium om vilka bidrag som kommer tas bort under året samt vilka större bidrag som planeras att sökas inom verksamheterna. Diskussioner om riktade bidrag ingår även i ekonomichefens uppföljningar med förvaltningarna inför delårsrapport och årsredovisning. Diskussionerna under budgetberedningen uppges ge en övergripande bild över vilka bidrag som söks och erhålls av verksamheterna. Kommunstyrelsen får ingen samlad uppföljning från nämnderna om vilka riktade bidrag som har sökts, beviljats och eventuellt återbetalats.

Det har förekommit att nämnder har tilldelats en utökad budgetram för att kompensera för minskade intäkter när bidrag har tagits bort och därmed inte längre går att söka.

Redovisning av kostnader

Vård- och omsorgsnämnden

Samtliga kostnader kopplat till riktade bidrag redovisas på specifika projektkoder.

Barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kostnader för riktade bidrag bokförs på projektkoder i de fall som den utbetalande myndigheten efterfrågar en detaljerad redovisning. Kostnader kopplat till lärarlönelyftet, karriärtjänster och bidrag till vuxenutbildningen bokförs exempelvis på projektkoder.

Vissa bidrag används till tjänster som delas mellan flera enheter. Dessa redovisas inte på projektkoder då det uppges innebära mycket merarbete till följd av kontofördelningar samt att det varierar från månad till månad hur bidragen används.

Kommunstyrelsen

Enligt intervju ska projektkoder användas i de fall som de utbetalande myndigheterna efterfrågar det. Det finns ingen uttalad rutin om att kostnader inom samtliga riktade bidrag ska redovisas på projektkod.

3. Bedömningar och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att kontrollen över hanteringen av riktade bidrag kan stärkas. Vi konstaterar att det finns ett etablerat arbetssätt inom de granskade nämnderna men att arbetet behöver systematiseras för att säkerställa en ändamålsenlig hantering samt förebygga risker för en personberoende hantering. Bidragen står för en väsentlig del av nämndernas budget vilket kräver ett systematiskt arbetssätt.

Nämndernas process för identifiering och ansökning av bidrag finns inte dokumenterat, vilket enligt vår bedömning medför en risk för personberoende hantering. Vi har en förståelse för att ansökningsprocessen skiljer sig åt bidrag emellan. Det är ändå vår bedömning att det finns fördelar med att fastställa processen för hanteringen av bidragen på en övergripande nivå. I nuläget är det inte fullt ut tydligt vem som ansvarar för identifiering av bidrag, att ansökningshandlingarna tas fram, att ansökan skickas in samt vilka kontroller och uppföljningar som ska göras.

Vi bedömer att det är en brist att barn- och familjenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inte har en dokumenterad sammanställning som visar vem som ansvarar för respektive bidrag samt när bidragen ska sökas och återrapporteras. En sammanställning skulle enligt vår mening skapa förutsättningar för att kontinuerligt kunna följa arbetet med riktade bidrag samt minska risken för att viktiga datum missas vid exempelvis oväntat personalbortfall.

Däremot bedömer vi att barn- och familjenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får en god insyn i de riktade bidragen inom verksamheterna genom de årliga rapporteringarna. Vi konstaterar att motsvarande rapportering saknas för vård- och omsorgsnämnden vilket medför att vi bedömer att nämnden inte har tillräckliga former för uppföljning av bidragen.

Vi konstaterar att det finns en kontinuerlig bevakning av riktade bidrag från bl.a. Skolverket, Socialstyrelsen och Migrationsverket. Nämnderna och styrelsen förlitar sig därvidlag på SKR:s bidragskalender. Vi vill poängtera att dessa bevakningar inte nödvändigtvis ger en heltäckande bild för samtliga bidrag som är möjliga för en kommun att söka. Kommunstyrelsen och nämnderna bör därför beakta risken att kommunen kan gå miste om bidrag de är berättigade till.

Genomförd stickprovsundersökning visar att bidragen har sökts och återrapporteras inom tidsramen. Vår bedömning är att bidragen har använts i enlighet med villkoren. I de fall där endast delar av bidraget har förbrukats bedöms det finnas förklaringar som motiverar agerandet/resultatet. Däremot konstaterar vi att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har återrapporterat lägre kostnader för bidraget i stickprovsundersökningen än vad som har redovisats på projektkoden. Vidare finns det en osäkerhet i vilka kostnader som är knutna till det granskade bidraget inom barn- och familjenämnden. En tillräcklig ekonomisk kontroll och uppföljning är en del i att säkerställa att verksamheten tar del av den summan som de är berättigade till. Av denna anledning är det vår bedömning att barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden behöver stärka den interna kontrollen i redovisningen av bidragen för att minimera riskerna.

Vård- och omsorgsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens delegationsordning tydliggör inte vem som kan besluta om ett bidrag ska sökas eller inte. Enligt vår bedömning kan de båda nämnderna med fördel inkludera statsbidrag i delegationsordningen för att säkerställa en löpande återrapportering av sökta bidrag.

Revisionsfråga	Svar
Har nämnderna/styrelsen tillräckliga rutiner för identifiering av vilka riktade statsbidrag som finns att söka inom respektive område?	Delvis. Det finns ett etablerat arbetssätt inom de granskade nämnderna men arbetet behöver systematiseras. Nuvarande former för bevakning av riktade bidrag ger nödvändigtvis inte en heltäckande bild över samtliga bidrag som är möjliga för en kommun att söka.
Har nämnderna/styrelsen ändamålsenliga rutiner för att söka och återsöka riktade statsbidrag?	Delvis. Det finns ett etablerat arbetssätt men vi bedömer att processen kan stärkas. Det är en brist att barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inte har en dokumenterad sammanställning som visar vem som ansvarar för respektive bidrag samt när bidragen ska sökas och återrapporteras.
Säkerställer nämnderna/kommunstyrelsen att de riktade statsbidragen används på ett ändamålsenligt sätt? <ul style="list-style-type: none"> ▶ Sker det tillräcklig återrapportering till kommunstyrelsen och ansvarig nämnd? ▶ Återspeglar redovisningen av medlen hur statsbidragen använts och vilka satsningar som de kopplats till. 	Delvis. Vård- och omsorgsnämnden får ingen samlad redovisning över vilka bidrag som har sökts i verksamheten. Det finns inte en tillräcklig intern kontroll i redovisningen av bidragen inom barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
Säkerställer kommunstyrelsen sitt övergripande ansvar vad gäller hanteringen av statsbidrag?	Ja.

Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, barn- och familjenämnden och gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Fastställa en process för hanteringen av bidragen i sin respektive nämnd.

Därtill rekommenderas vård- och omsorgsnämnden att:

- ▶ Upprätta en årlig sammanställning över vilka bidrag som har sökts i verksamheterna.
- ▶ Inkludera statsbidrag i nämndens delegationsordning.

Barn- och familjenämnden rekommenderas att:

- ▶ Säkerställa att det finns en tydlig ansvarsfördelning i vem som ansvarar för att söka respektive bidrag samt när bidragen ska sökas och återrapporteras.

- ▶ Stärka den interna kontrollen avseende redovisning av riktade bidrag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden rekommenderas att:

- ▶ Inkludera statsbidrag i nämndens delegationsordning.
- ▶ Säkerställa att det finns en tydlig ansvarsfördelning i vem som ansvarar för att söka respektive bidrag samt när bidragen ska sökas och återrapporeras.
- ▶ Stärka den interna kontrollen avseende redovisning av riktade bidrag.

Eslöv den 9 augusti 2021

Linus Aldefors

EY

Certifierad kommunal revisor

Anna Färdig

EY

Bilaga 1 - Källförteckning

Intervjuer

- ▶ Ordförande kommunstyrelsen
- ▶ Förste vice ordförande kommunstyrelsen
- ▶ Ekonomichef
- ▶ Kommundirektör
- ▶ Förvaltningschef barn och utbildning
- ▶ Förvaltningsekonom barn- och utbildning
- ▶ Förvaltningschef vård- och omsorgsförvaltningen
- ▶ Redovisningsekonom vård- och omsorgsförvaltningen

Dokument

- ▶ Intern kontrollplan med tillhörande uppföljning 2019 för barn- och familjenämnden
- ▶ Intern kontrollplan med tillhörande uppföljning 2019 för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- ▶ Plan för statsbidraget Likvärdig skola 2021
- ▶ Uppföljning av statsbidrag 2019 och 2020 barn- och familjenämnden
- ▶ Uppföljning av statsbidrag 2019 och 2020 gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- ▶ Delegationsordning barn- och familjenämnden
- ▶ Budget 2021 samt flerårsplan 2022 till 2025, fullmäktige 2020-12-14
- ▶ Delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden, senast reviderad 2020

Bilaga 2 - Sammanställning av bidrag

Barn- och familjenämnden		
Statsbidrag	Erhållet statsbidrag	Bidragsgivare
Skapande skola	Läsår 19-20: 430 tkr Läsår 20-21: 700 tkr	Kulturrådet
Läxhjälp	3 370 tkr	Skolverket
Lågstadiesatsningen	Läsår 19-20: ca 6 537 tkr	Skolverket
Likvärdig skola	17 298 tkr	Skolverket
Specialpedagogik för lärande	Läsår 20-21: 272 tkr	Skolverket
Högskolestudier i specialpedagogik	VT-20: 438 tkr HT-20: 456 tkr	Skolverket
Omsorg på kvällar, nätter och helger	354 tkr	Skolverket
Bättre språkutveckling i förskolan	351 tkr	Skolverket
Kvalitetssäkrande åtgärder	1 723 tkr	Skolverket
Maxtaxa	7 366 tkr	Skolverket
Mindre barngrupper	Läsår 19-20: 9 945 tkr Läsår 20-21: 6 053 tkr	Skolverket
Personalförstärkning inom elevhälsa och specialpedagogik	382 tkr	Skolverket
Stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa	331 tkr	Socialstyrelsen
Stärkt bemanning inom den sociala barn- och ungdomsvården	497 tkr	Socialstyrelsen
Insatser inom psykisk hälsa (PRIO)	982 tkr	SKR
Karriärtjänster	VT-20: 1 507 tkr	Skolverket

	HT-20: 1 399 tkr	
Lärlönelyftet	VT-20: 3 533 tkr HT-20: 3 747 tkr	Skolverket
Lovskola	312 tkr	Skolverket
Statsbidrag för ensamkommande flyktingbarn	8 242 tkr <i>varav en del avser 2019</i>	Migrationsverket
Lärarassistenter	VT-20: 386 tkr HT-20: 941 tkr	Skolverket
Totalt	77 552 tkr	

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		
Statsbidrag	Erhållet statsbidrag	Bidragsgivare
Karriärtjänster	VT-20: 374 tkr HT-20: 335 tkr	Skolverket
Lärlönelyftet	VT-20: 624 tkr HT-20: 572 tkr	Skolverket
Lovskola	43 tkr	Skolverket
Statsbidrag för skolkostnader asylsökande elever	524 tkr	Migrationsverket
Yrkesförarutbildningen för vuxna	388 tkr	Skolverket
Statsbidrag för yrkes vux och yrkes SFI	5 400 tkr <i>kommer delvis betalas tillbaka</i>	Skolverket
Utbildning inom hälso- och sjukvård	276 tkr	Skolverket
Statsbidrag för introduktionsprogram	3 000 tkr	Skolverket

	<i>varav 350 tkr kommer betalas tillbaka</i>	
Statsbidrag för gymnasial lärlingsutbildning	VT-20: 1 220 tkr HT-20: 712 tkr	Skolverket
Samverkan lärcentrum: webbsvenska och vägledning	696 tkr	Tillväxtverket via Region Skåne
Ung kompetens i Eslöv	1 054 tkr	ESF-rådet
DUA – korta jobbspår	300 tkr <i>varav 136 tkr återbetalades</i>	Delegationen för unga och nyanlända till arbete
Jobb för unga	520 tkr <i>varav 95 tkr förväntas återbetalas</i>	Arbetsförmedlingen
Totalt	16 038 tkr	

Vård- och omsorgsnämnden		
Statsbidrag	Erhållet statsbidrag	Bidragsgivare
Habiliteringsersättning	1 779 tkr	Socialstyrelsen
Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer	261 tkr	Socialstyrelsen
Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom	1 887 tkr	Socialstyrelsen
God och nära vård	1 964 tkr	Kommunförbundet Skåne
Äldreomsorgslyftet	1 393 tkr	Socialstyrelsen
Välfärdsteknik	498 tkr	Kammarkollegiet
Ny vårdform psykiatri	982 tkr	Sveriges Kommuner och Regioner
Ansökan om ersättning för hemtjänst nyanlända	200 tkr/år	Migrationsverket
Ansökan om ersättning för ekonomiskt bistånd för nyanlända sjuka och funktionshindrade	1 000 tkr/år	Migrationsverket
Ansökan om ersättning för förjärningsstöd för gymnasiestuderna unga	250 tkr/år	Migrationsverket
Ansökan om ersättning för betydande extraorinära kostnader ensamkommande barn	100 tkr/år	Migrationsverket
Ansökan om ersättning för ersättning av vissa initiala kostnader för kvotflyktingar	100 tkr/år	Migrationsverket
Ansökan om ersättning för tomhyror	100 tkr/år	Migrationsverket
Ansökan om ersättning för vårdkostnad, nyanlända	300 tkr	Migrationsverket
Statsbidrag personligt ombud	403 tkr	Länsstyrelsen
Lärlingsersättning	600 tkr	Skolverket
Kompetensutveckling inom hälso- och sjukvård	116 tkr	Kammarkollegiet
Kompetensutv inom schema	40 tkr	Omställningsfonden
Totalt	11 974 tkr	